

suo, raca, reus erit concilio. Qui autem dixerit, fatue, reus erit gehennae ignis.

25. Si ergo offers munus tuum ad altare, et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te :

24. Relinque ibi munus tuum ante altare, et vade prius reconciliari fratri tuo : et tunc veniens offers munus tuum.

25. Esto consentiens adversario tuo citò dum es in via cum eo : ne forte tradat te adversarius iudici, et iudex tradat te ministro : et in carcerem mittaris.

26. Amen dico tibi, non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem.

27. Audistis quia dictum est antiquis : Non mœchaberis.

28. Ego autem dico vobis : Quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam mœchatus est eam in corde suo.

29. Quòd si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, et projice abs te : expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum mittatur in gehennam.

30. Et si dextra manus tua scandalizat te, abscinde eam, et projice abs te : expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum eat in gehennam.

31. Dictum est autem : Quicumque dimiserit uxorem suam, det illi libellum repudi.

32. Ego autem dico vobis : Quia omnis, qui dimiserit uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam mœchari : et qui dimissam duxerit, adulterat.

33. Iterùm audistis quia dictum est antiquis : Non perjurabis : reddes autem Domino juramenta tua.

34. Ego autem dico vobis, non jurare omninò, neque per oculum, quia thronus Dei est :

35. Neque per terram, quia scabellum est pedum ejus : neque per Jerusolymam, quia civitas est magni regis.

36. Neque per caput tuum juraveris, quia non potes unum capillum album facere, aut nigrum.

37. Sit autem sermo vester : Est, est : non, non : quod autem his abundantius est, à malo est.

38. Audistis quia dictum est : Oculum pro oculo, et dentem pro dente.

39. Ego autem dico vobis, non resistere malo : sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam, praebe illi et alteram.

40. Et ei qui vult tecum iudicio contendere, et tunicam tuam tollere, dimitte ei et palliam.

41. Et quemque te angariaverit mille passus, vade cum illo et alia duo.

42. Qui petit à te, da ei : et volenti mutuari à te, ne avertaris.

43. Audistis quia dictum est : Diliges proximum tuum, et odio habebis inimicum tuum.

44. Ego autem dico vobis : Diligite inimicos vestros,

benefacite his qui oderunt vos : orate pro persecutoribus et calumniatoribus vos :

45. Ut sitis filii Patris vestri, qui in caelis est : qui solem suum oriri facit super bonos et malos, et pluit super justos et injustos.

46. Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis ? nonne et Publicani hoc faciunt ?

47. Et si salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis ? nonne et Ethnici hoc faciunt ?

48. Estote ergo vos perfecti, sicut et Pater vester caelestis perfectus est.

CAPUT VI.

1. Attendite ne iustitiam vestram faciatis eorum hominibus ut videamini ab eis : alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in caelis est.

2. Cum ergo facis elemosynam, noli tuba canere ante te, sicut hypocrite faciunt in synagogis et in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Amen dico vobis, receperunt mercedem suam.

3. Te autem faciente elemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua :

4. Ut sit elemosyna tua in abscondito, et Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi.

5. Et cum oratis, non eritis sicut hypocrite, qui amant in synagogis et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus : amen dico vobis receperunt mercedem suam.

6. Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio, ora Patrem tuum, in abscondito : et Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi.

7. Orantes autem nolite multum loqui, sicut Ethnici : putant enim quòd in multiloquio suo exaudiantur.

8. Nolite ergo assimilari eis. Scit enim Pater vester quid opus sit vobis, antequam petatis eum.

9. Sic ergo vos orabitis : Pater noster, qui es in caelis : sanctificetur nomen tuum.

10. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in caelo et in terra.

11. Panem nostrum supersubstantialem da nobis hodie.

12. Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.

13. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos à malo. Amen.

14. Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum dimittet et vobis Pater vester caelestis delicta vestra.

15. Si autem non dimiseritis hominibus, nec Pater vester dimittet vobis peccata vestra.

16. Cum autem jejunatis, nolite fieri sicut hypocrite tristes : exterminant enim facies suas, ut appareant hominibus jejunantes. Amen dico vobis, quia receperunt mercedem suam.

17. Tu autem cum jejunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava :

18. Ne videaris hominibus jejunans, sed Patri tuo

EX S. MATTHAEO.

qui est in abscondito : et Pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi.

19. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra : ubi aergo et tinea demolitur : et ubi fures effodiunt, et furantur.

20. Thesaurizate autem vobis thesauros in caelo : ubi neque aergo, neque tinea demolitur : et ubi fures non effodiunt, nec furantur.

21. Ubi enim est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum.

22. Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit.

23. Si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen quod in te est, tenebrae sunt : ipse tenebrae quante erunt ?

24. Nemo potest duobus dominis servire : aut enim unum odio habebit, et alterum diliget : aut unum sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mammonae.

25. Ideò dico vobis, ne solliciti sitis animae vestrae quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca : et corpus plus quam vestimentum ?

26. Respicite volatilia caeli, quoniam non serant, neque metunt, neque congregant in horrea : et Pater vester caelestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis ?

27. Quis autem vestrum cogitans potest adijcere ad staturam suam cubitum unum ?

28. Et de vestimento quid solliciti estis ? Considerate lilia agrì quomodo crescunt : non laborant, neque metunt.

29. Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni gloria sua cooperatus est sicut unum ex istis.

30. Si autem fenum agrì quod hodie est, et cras in cilianum mittitur, Deus sic vestit, quanto magis vos, modice fidei ?

31. Nolite ergo solliciti esse, dicentes : Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur ?

32. Haec enim omnia gentes inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis.

33. Querite ergo primum regnum Dei, et iustitiam ejus : et haec omnia adjicientur vobis.

34. Nolite ergo solliciti esse in crastinum. Crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipsi, sufficit diei malitia sua.

CAPUT VII.

1. Nolite iudicare, ut non iudicemini.

2. In quo enim iudicio judicaveritis, iudicabimini : et in quà mensurà mensi fueritis remittetur vobis.

3. Quid autem videt festucam in oculo fratris tui, et trabem in oculo tuo non videt ?

4. Aut quomodò dicis fratri tuo : Sine eiciam festucam de oculo tuo : et ecce trabs est in oculo tuo ?

5. Hypocrite, eice primum trabem de oculo tuo, et tunc videbis eicere festucam de oculo fratris tui.

6. Nolite dare sanctum canibus, neque mittatis

margaritas vestras ante porcos : ne forte conculcent eas pedibus suis, et conversi dirumpant vos.

7. Petite, et dabitur vobis : querite, et invenietis : pulsate, et aperietur vobis.

8. Omnis enim qui petit, accipit : et qui querit, invenit : et pulsanti aperietur.

9. Aut quis est ex vobis homo, quem si petierit filius suus panem, nunquid lapidem porriget ei ?

10. Aut si piscem petierit, nunquid serpentem porriget ei ?

11. Si ergo vos, cum sitis mali, nòstis bona data dare filiis vestris, quanto magis Pater vester, qui in caelis est, dabit bona petentibus se !

12. Omnia ergo quaecumque vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis. Haec est enim lex, et prophetarum.

13. Intrate per angustam portam : quia lata porta, et spatiosa via est, quae ducit ad perditionem, et multi sunt qui intrant per eam.

14. Quàm angusta porta, et arcta via est, quae ducit ad vitam : et pauci sunt, qui inveniunt eam !

15. Attendite à falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.

16. A fructibus eorum cognoscetis eos. Nunquid colligunt de spinis vras, aut de tribulis ficus ?

17. Sic omnis arbor bona fructus bonos facit : mala autem arbor malos fructus facit.

18. Non potest arbor bona malos fructus facere : neque arbor mala bonos fructus facere.

19. Omnis arbor, quae non facit fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur.

20. Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.

21. Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum caelorum : sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in caelis est, ipse intrabit in regnum caelorum.

22. Multi dicent mihi in illà die : Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, et in nomine tuo demonia eiecimus, et in nomine tuo virtutes multas fecimus ?

23. Et tunc confitebor illis : Quia nunquam novi vos : discedite à me, qui operamini iniquitatem.

24. Omnis ergo qui audit verba mea haec, et facit ea, assimilabitur viro sapienti, qui aedificavit domum suam supra petram.

25. Et descendit pluvia, et venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in domum illam, et non cecidit : fundata enim erat super petram.

26. Et omnis qui audit verba mea haec, et non facit ea, similis erit viro stulto qui aedificavit domum suam super arenam.

27. Et descendit pluvia, et venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in domum illam, et cecidit, et fuit ruina illius magna.

CAPUT VIII.

3. Nolo ; mundare.

4. fide, nemini dixeris : sed vade, ostende te sa-

cerdoti, et offer munus, quod præcepit Moyses, in testimonium illis.

7. Ego veniam, et curabo eum.

10. Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israel.

11. Dico autem vobis, quod multi ab Oriente et Occidente venient, et recumbent cum Abraham, et Isaac et Jacob in regno caelorum :

12. Filii autem regni eieciantur in tenebras exteriores; illi erit fletus, et stridor dentium :

15. Vade, et sicut credidisti, fiat tibi.

20. Vulpes foveas habent, et volucres caeli nidos; Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet.

22. Sequere me, et dimitte mortuos sepelire mortuos suos.

26. Quid timidi estis, modice fidei?

32. Ite.

CAPUT IX.

2. Confide, fili, remittuntur tibi peccata tua.

4. Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris?

5. Quid est facilius dicere: Dimittuntur tibi peccata tua, an dicere: Surge, et ambula?

6. Ut autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem in terrâ dimittendi peccata, tunc ait paralytico: Surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam.

9. Sequere me.

12. Non est opus valentibus medicus, sed malè habentibus.

15. Euntes autem discite quid est: Misericordiam volo, et non sacrificium. Non enim veni vocare justos, sed peccatores.

15. Numquid possunt filii sponsi lugere quamdiu cum illis est sponsus? Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus; et tunc jejunabunt.

16. Nemo autem immittit commissuram panni rudis in vestimento vetus; tollit enim plenitudinem ejus à vestimento, et pejor scissura fit.

17. Neque mittunt vinum novum in utres veteres, alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur, et utres pereunt. Sed vinum novum in utres novos mittunt, et ambo conservantur.

22. Confide, filia, fides tua te salvam fecit.

24. Recedite: non est enim mortua puella, sed dormit.

28. Creditis quia hoc possum facere vobis?

29. Secundam fidem vestram fiat vobis.

50. Videte ne quis sciat.

57. Messis quidem multa, operarii autem pauci.

38. Rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam.

CAPUT X.

5. In viam gentium ne abieritis, et in civitates Samaritanorum ne intraveritis.

6. Sed potius ite ad oves, quæ perierunt domus Israel.

7. Euntes autem prædicate dicentes: Quia appropinquavit regnum caelorum.

8. Infirmos curate, mortuos suscite, leprosus

mundate, daemones eicite; gratis accepistis, gratis date.

9. Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris :

10. Non peram in viâ, neque duas tunicas, neque calcamenta, neque virgam; dignus enim est operarius cibo suo.

11. In quacunque autem civitatem aut castellum intraveritis, interrogate quis in eâ dignus sit; et ibi manete donec exeat.

12. Intrans autem in domum, salutate eam, dicentes: Pax huic domui.

15. Et si quidem fuerit domus illa digna, veniet pax vestra super eam; si autem non fuerit digna, pax vestra revertetur ad vos.

14. Et quicumque non receperit vos, neque audierit sermones vestros, exentes foras de domo, vel civitate, excutite pulverem de pedibus vestris.

15. Amen dico vobis: Tolerabilius erit terra Sodomorum et Gomorrhæorum in die judicii, quam illi civitati.

16. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbæ.

17. Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in conciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos.

18. Et ad præsidem et ad reges ducemini propter me, in testimonium illis et gentibus.

19. Cum autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini; dabitur enim vobis in illâ horâ quid loquamini.

20. Non enim vos estis qui loquamini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis.

21. Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium; et insurgent filii in parentes, et morte eos afficient.

22. Et eritis odio omnibus propter nomen meum, qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.

25. Cum autem persequerentur vos in civitate istâ, fugite in aliam: Amen dico vobis, non consummabitis civitates Israel donec veniat Filius hominis.

24. Non est discipulus super magistrum, nec servus super dominum suum.

25. Sufficit discipulo, ut sit sicut magister ejus; et servo, sicut dominus ejus. Si patremfamilias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus!

26. Ne ergo timeritis eos. Nihil enim est operum, quod non revelabitur; et occultum, quod non scietur.

27. Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine, et quod in aure auditis, predicate super tecta.

28. Et nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius timete eum qui potest et animam et corpus perdere in gehennam.

29. Nonne duo passeris asse veneunt? et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro;

30. Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt.

31. Nolite ergo timere; multis passeribus meliores estis vos.

32. Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo qui in caelis est.

33. Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo et ego eum coram Patre meo, qui in caelis est.

34. Nolite arbitrari quia pacem venerim mittere in terram; non veni pacem mittere, sed gladium.

35. Veni enim separare hominem adversus patrem suum, et filiam adversus matrem suam, et nurum adversus socrum suam.

36. Et inimici hominis, domestici ejus.

37. Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus; et qui amat filium aut filiam super me, non est me dignus.

38. Et qui non accipit crucem suam, et sequitur me, non est me dignus.

39. Qui invenit animam suam, perdet illam; et qui perdidit animam suam propter me, inveniet eam.

40. Qui recipit vos, me recipit; et qui me recipit, recipit eum qui mihi misit.

41. Qui recipit prophetam in nomine prophete, mercedem prophete accipiet; et qui recipit justum in nomine justî, mercedem justî accipiet.

42. Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquæ frigidae tantum in nomine discipuli, amen dico vobis, non perdet mercedem suam.

CAPUT XI.

4. Euntes renuntiate Joanni quæ audistis, et vidistis.

5. Cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur.

6. Et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me.

7. Quid existis in desertum videre? arundinem vento agitatam?

8. Sed quid existis videre? hominem mollibus vestitum! Ecce qui mollibus vestitur, in domibus regum sunt.

9. Sed quid existis videre? prophetam? Etiam dico vobis, et plus quam prophetam.

10. Hic est enim de quo scriptum est: Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te.

11. Amen dico vobis: Non surrexit inter natos mulierum major Joanne Baptistâ; qui autem minor est in regno caelorum, major est illo.

12. A diebus autem Joannis Baptistæ usque nunc, regnum caelorum vim patitur, et violenti rapiunt illud.

15. Omnes enim prophete et lex usque ad Joannem prophetaverunt:

14. Et si vultis recipere, ipse est Elias, qui venturus est.

15. Qui habet aures audiendi, audiat

16. Cui autem similem existimabo generationem istam? Similis est pueris sedentibus in foro, qui, clamantes coequalibus,

17. Dicunt: Cecinimus vobis, et non sallastis; lamentavimus, et non planxistis.

18. Venit enim Joannes neque manducans, neque bibens, et dicunt: Dæmonium habet.

19. Venit Filius hominis manducans et bibens, et dicunt: Ecce homo vorax, et potator vini, publicanorum et peccatorum amicus. Et justificata est sapientia à filiis suis.

21. Væ tibi, Corozain, væ tibi, Bethsaida: quia si in Tyro et Sidone factæ essent virtutes quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio et cinere poenitentiam egissent.

22. Verumtamen dico vobis: Tyro et Sidoni remissus erit in die judicii quam vobis.

25. Et tu, Capharnaum, numquid usque in caelum exaltaberis? usque in infernum descendes; quia si in Sodomis factæ fuissent virtutes quæ factæ sunt in te, fortè mansisset usque in hanc diem.

24. Verumtamen dico vobis, quia terræ Sodomorum remissus erit in die judicii quam tibi.

25. Confiteor tibi, Pater, Domine caeli et terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis.

26. Ita, Pater; quoniam sic fuit placitum ante te.

27. Omnia mihi tradita sunt à Patre meo. Et nemo novit Filium, nisi Pater; neque Patrem quis novit, nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare.

28. Venite ad me omnes, qui laboratis, et onerati estis, et ego reficiam vos.

29. Tollite jugum meum super vos, et discite à me quia mitis sum et humilis corde; et invenietis requiem animabus vestris.

50. Jugum enim meum suave est, et onus meum leve.

CAPUT XII.

5. Non legistis quid fecerit David, quando esurit, et qui cum eo erant:

4. Quomodo intravit in domum Dei, et panes propositionis comedit, quos non licebat ei edere, neque his qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus?

5. Aut non legistis in lege, quia sabbatis sacerdotibus in templo sabbatum violant, et sine crimine sunt?

6. Dico autem vobis, quia templo major est hic.

7. Si autem sciretis, quid est: Misericordiam volo, et non sacrificium, nunquam condemnassetis innocentes.

8. Dominus enim est Filius hominis etiam sabbati.

11. Quis erit ex vobis homo, qui habeat orem meam, et si occiderit hæc sabbatis in foveam, nonne tenebit et levabit eam?

12. Quanto magis melior est homo ove! Itaque licet sabbatis benefecere.

15. Extende manum tuam.

25. Omne regnum divisum contra se, desolabitur; et omnis civitas, vel domus divisa contra se, non stabit.

26. Et si Satanas Satanam eiecit, adversus se divisus est; quomodo ergo stabit regnum ejus?

27. Et si ego in Beelzebub eiecio demones, filii vestri in quo ejiciant? Ideo ipsi iudices vestri erunt.

28. Si autem ego in spiritu Dei eiecio demones, igitur perveni in vos regnum Dei.

29. Aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis, et vasa ejus diripere, nisi prius alligaverit fortem? et tunc domum illius diripiet.

30. Qui non est mecum, contra me est; et qui non congregat mecum, spargit.

31. Ideo dico vobis: Omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus, Spiritus autem blasphemia non remittetur.

32. Et quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur ei; qui autem dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei, neque in hoc seculo, neque in futuro.

33. Aut facite arborem bonam, et fructum ejus bonum; aut facite arborem malam, et fructum ejus malum, si quidem ex fructu arbor agnoscitur.

34. Progenies viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? Ex abundantia enim cordis os loquitur.

35. Bonus homo de bono thesauro profert bona; et malus homo de malo thesauro profert mala.

36. Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicii.

37. Ex verbis enim tuis justificaberis, et ex verbis tuis condemnaberis.

39. Generatio mala et adultera signum quaerit: et signum non dabitur ei, nisi signum Jonae prophetae.

40. Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus, et tribus noctibus, sic erit Filius hominis in corde terrae tribus diebus, et tribus noctibus.

41. Viri Nivalitae surgent in iudicio cum generatione ista, et condemnabunt eam; quia poenitentiam egerunt in predicatione Jonae. Et ecce plus quam Jonas hic.

42. Regina Austri surget in iudicio cum generatione ista, et condemnabit eam; quia venit a finibus terrae audire sapientiam Salomonis, et ecce plus quam Salomon hic.

43. Cum autem immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida, quaerens requiem, et non invenit.

44. Tunc dicit: Revertar in domum meam, unde exivi. Et veniens invenit eam vacantem, scopis mundatam, et ornatam.

45. Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus secum nequiores se, et intrantes habitant ibi; et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. Sic erit et generationi huic pessima.

48. Quae est mater mea, et qui sunt fratres mei?

49. Ecce mater mea, et fratres mei.

50. Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei qui in caelis est, ipse meus frater, et soror, et mater est.

CAPUT XIII.

5. Ecce exiit qui seminat, seminare.

4. Et dum seminat, quadam ceciderunt secus viam, et venerunt volucres caeli, et comederunt ea.

5. Alia autem ceciderunt in petrosa, ubi non habebant terram nullam; et continuo exorta sunt, quia non habebant altitudinem terrae.

6. Sole autem orto aestuaverunt; et quia non habebant radicem, aruerunt.

7. Alia autem ceciderunt in spinas; et creverunt spinas, et suffocaverunt ea.

8. Alia autem ceciderunt in terram bonam; et dabant fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigesimum.

9. Qui habet aures audiendi, audiat.

11. Quia vobis datum est nosse mysteria regni caelorum: illis autem non est datum.

12. Qui enim habet, dabitur ei, et abundabit; qui autem non habet, et quod habet auferetur ab eo.

15. Ideo in parabolis loquitur eis; quia videntes non vident, et audientes non audiunt, neque intelligunt.

14. Et adimpletur in eis prophetia Isaiae dicentis: Auditus auditus, et non intelligetis; et videntes videbitis, et non videbitis.

15. Incrassatum est enim cor populi huius, et auribus graviter audiverunt, et oculos suos clauserunt; ne quando videant oculis, et auribus audiant, et corde intelligant, et convertantur, et sanem eos.

16. Vestri autem beati oculi quia vident, et aures vestre quia audiunt.

17. Amen quippe dico vobis, quia multi prophetae et justi cupierant videre quae videtis, et non viderunt; et audire quae auditis, et non audierunt.

18. Vos ergo audite parabolas seminantis.

19. Omnis qui audit verbum regni, et non intelligit, venit malus, et rapit quod seminatum est in corde ejus; hic est qui secus viam seminatus est.

20. Qui autem super petrosa seminatus est, hic est qui verbum audit, et continuo cum gaudio accipit illud.

21. Non habet autem in se radicem, sed est temporalis, facta autem tribulatione et persecutione propter verbum, continuo scandalizatur.

22. Qui autem seminatus est in spinis, hic est qui verbum audit, et sollicitudo seculi istius, et fallacia divitarum, suffocant verbum, et sine fructu efficitur.

25. Qui vero in terram bonam seminatus est, hic est, qui audit verbum, et intelligit, et fructum affert, et facit aliud quidem centesimum, aliud autem sexagesimum, aliud vero trigesimum.

24. Simile factum est regnum caelorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo.

25. Cum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, et superseminavit zizania in medio tritici, et abiit.

26. Cum autem crevisset herba, et fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania.

27. Accedentes autem servi patrifamilias dixerunt ei: Domine, nonne bonum semen seminasti in agro

tuo? Unde ergo habet zizania?

28. Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei: Vis, imus, et colligimus ea?

29. Et ait: Non; ne forte colligentes zizania, eradicetis simul cum eis et triticum.

30. Simile utraque crescere usque ad messem, et in tempore messis dicam messoribus: Colligite primum zizania, et alligate ea in fasciculos ad comburendum, triticum autem congregate in horreum meum.

31. Simile est regnum caelorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo:

32. Quod minimum quidem est omnibus seminibus; cum autem creverit, majus est omnibus oleis, et fit arbor, ita ut volucres caeli veniant, et habitent in ramis ejus.

33. Simile est regnum caelorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinae satis tribus, donec fermentatum est totum.

37. Qui seminat bonum semen, est Filius hominis.

38. Ager autem, est mundus. Bonum vero semen, hi sunt filii regni. Zizania autem, filii sui nequam.

39. Inimicus autem, qui seminavit ea, est diabolus:

Messis vero, consummatio seculi est; messores autem, angeli sunt.

40. Sicut ergo colliguntur zizania, et igni comburantur: sic erit in consummatione seculi.

41. Mittet Filius hominis angelos suos, et colligent de regno ejus omnia scandalosa, et eos qui faciunt iniquitatem;

42. Et mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus, et stridor dentium.

43. Tunc justi fulgebunt sicut sol in regno Patris eorum. Qui habet aures audiendi, audiat.

44. Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro; quem qui invenit homo, abscondit et praegaudio illius vadit, et vendit universa quae habet, et emit agrum illum.

45. Iterum simile est regnum caelorum homini negotiatori, quaerenti bonas margaritas.

46. Inventa autem una pretiosa margarita, abiit, et vendidit omnia quae habuit, et emit eam.

47. Iterum simile est regnum caelorum saepe missae in mare, et ex omni genere piscium congreganti.

48. Quam, cum impleta esset, educentes et secus litus sedentes, elegerunt bonos in vasa, malos autem foras miserunt.

49. Sic erit in consummatione seculi: exibunt angeli, et separabunt malos de medio iustorum.

50. Et mittent eos in caminum ignis; ibi erit fletus et stridor dentium.

51. Intellexistis haec omnia?

52. Ideo omnis scriba doctus in regno caelorum, similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo nova et vetera.

57. Non est propheta sine honore, nisi in patria sua, et in domo sua.

CAPUT XIV.

46. Non habent necesse ire: date illis vos manducare.

18. Afferte mihi illos huc.

27. Habete fiduciam, ego sum, nolite timere.

29. Veni.

31. Modice fidei, ergo dubitasti?

CAPUT XV.

5. Quare et vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? nam Deus dixit:

4. Honora patrem et matrem; et: Qui maledixerit patri vel matri, morte moriatur.

5. Vos autem dicitis: Quicumque dixerit patri vel matri, munus quodcumque est ex me, tibi proderit:

6. Et non honorificabit patrem suum, aut matrem suam; et irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem vestram.

7. Hypocrite, bene prophetavit de vobis Isaia, dicens:

8. Populus hic labris me honorat; cor autem eorum longè est à me.

9. Sine causa autem colunt me, docentes doctrinas et mandata hominum.

10. Audite et intelligite.

11. Non quod intrat in os, inquinat hominem: sed quod procedit ex ore, hoc inquinat hominem.

13. Omnis plantatio quam non plantavit Pater meus caelestis, eradicabitur.

14. Simile illos: caeci sunt, et duces caecorum; caecus autem si caeco ducatum praestet, ambo in foveam cadunt.

16. Adhuc et vos sine intellectu estis?

17. Non intelligitis quia omne quod in os intrat, in ventrem vadit, et in secessum emittitur?

18. Quae autem procedunt de ore, de corde exeunt et ea inquinant hominem.

19. De corde enim exeunt cogitationes male, homicidia, adulteria, fornicationes, furta, falsa testimonia, blasphemiae.

20. Haec sunt quae inquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare, non inquinat hominem.

24. Non sum missus nisi ad oves quae perierunt domus Israel.

26. Non est bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus.

28. O mulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut vis.

52. Misereor turbae, quia triduo jam perseverant mecum, et non habent quod manducent; et dimittere eos jejunos nolo, ne deficiant in via.

54. Quot habetis panes?

CAPUT XVI.

2. Facto vespere dicitis: Serenum erit, rubicundum est enim caelum.

5. Et manè: Hodie tempestas; rutilat enim tristic caelum.

4. Faciem ergo caeli iudicare nòstis; signa autem temporum non potestis scire? Generatio mala et adultera signum quaerit; et signum non dabitur ei, nisi signum Jonae prophetae.

6. Intemini, et cavete à fermento Pharisæorum et Sadducæorum.

8. Quid cogitatis intra vos, modicæ fidei, quia panes non habetis?

9. Nondum intelligitis, neque recordamini quinque panum in quinque millia hominum, et quot copiosus sumpsistis?

10. Neque septem panum in quatuor millia hominum, et quot sportas sumpsistis?

11. Quare non intelligitis, quia non de pane dixi vobis: Cavete à fermento Pharisæorum et Sadducæorum?

13. Quem dicunt homines esse Filium hominis?

14. Vos autem quem me esse dicitis?

17. Beatus es, Simon Barjona, quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in cælis est.

18. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, et porte inferi non prævalent adversus eam.

19. Et tibi dabo claves regni cælorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cælis; et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in cælis.

25. Vade post me, Satana, scandalum es mihi, quia non sapis ea quæ Dei sunt, sed ea quæ hominum.

24. Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me.

25. Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam; qui autem perdidit animam suam propter me, inveniet eam.

26. Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, anima verò sua detrimentum patiat? Aut quam dabit homo commutationem pro animâ suâ?

27. Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum angelis suis; et tunc reddet unicuique secundum opera eius.

28. Amen dico vobis, sunt quidam de his stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo.

CAPUT XVII.

7. Surgite, et nolite timere.

9. Nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis à mortuis resurgat.

11. Elias quidem venturus est, et restituet omnia.

12. Dico autem vobis, quia Elias jam venit, et non cognoverunt eum, sed fecerunt in eo quæcumque voluerunt. Sic et Filius hominis passurus est ab eis.

16. O generatio incredula et perversa, quousque ero vobiscum? usquequo patiar vos? Afferte hic illum ad me.

19. Propter incredulitatem vestram. Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem, sicut granum sinapis, dicitis monti huic: Transi hinc illuc; et transibit, et nihil impossibile erit vobis.

20. Hoc autem genus non eiecit, nisi per orationem et jejunium.

21. Filius hominis tradendus est in manus hominum:

22. Et occidetur eum, et tertiâ die resurget.

24. Quid tibi videtur, Simon? Reges terræ à quibus accipiunt tributum vel censum? à filiis suis, an ab alienis?

25. Ergo liberi sunt filii.

26. Ut autem non scandalizemus eos, vade ad mare, et mitte hamum; et eum piscem qui primus ascenderit, tolle; et aperio ore ejus, invenies statenam; illum sumens, da eis pro me, et te.

CAPUT XVIII.

5. Amen dico vobis, nisi conversi fueritis, et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum cælorum.

4. Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est major in regno cælorum.

5. Et qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit.

6. Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, et demergatur in profundum maris.

7. Væ mundo à scandalis. Necessè est enim ut veniant scandala: verumtamen væ homini illi per quem scandalum venit.

8. Si autem manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscide eum, et projice abs te: bonum tibi est ad vitam ingredi debilem, vel claudum, quam duas manus, vel duos pedes habentem mitti in ignem æternum.

9. Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum, et projice abs te; bonum tibi est cum uno oculo in vitam intrare, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis.

10. Videte ne contemnatis unum ex his pusillis; dico enim vobis, quia angeli eorum in cælis semper vident faciem Patris mei, qui in cælis est.

11. Venit enim Filius hominis salvare quod perierat.

12. Quid vobis videtur? Si fuerint alicui centum oves, et erraverit una ex eis, nonne relinquit nonaginta novem in montibus, et vadit querere eam quæ erravit?

13. Et si contigerit ut inveniat eam, amen dico vobis, quia gaudet super eam magis quam super nonaginta novem, quæ non erraverunt.

14. Sic non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in cælis est, ut pereat unus de pusillis istis.

15. Si autem peccaverit in te frater tuus, vade, et corripue eum inter te et ipsum solum. Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum.

16. Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum.

17. Quòd si non audierit eos, dic Ecclesie: si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus.

18. Amen dico vobis, quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata et in cælo; et quæcumque solveritis super terram, erunt soluta et in cælo.

19. Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quæcumque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in cælis est.

20. Ubi enim sunt duo vel tres, congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum.

22. Non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies.

25. Ideò assimilatum est regnum cælorum homini regi qui voluit rationem ponere cum servis suis.

24. Et cum cœpisset rationem ponere, oblatum est ei unus qui debebat ei decem millia talenta.

25. Cum autem non haberet unde redderet, jussit eum dominus ejus venditari, et uxorem ejus, et filios, et omnia quæ habebat, et reddi.

26. Procidens autem servus ille orabat eum, dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi.

27. Misertus autem dominus servi illius, dimisit eum, et debitum dimisit ei.

28. Egressus autem servus ille, invenit unum de conservis suis, qui debebat ei centum denarios; et tenens suffocabat eum dicens: Redde quod debes.

29. Et procidens conservus ejus, rogabat eum, dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi.

30. Ille autem noluit; sed abiit, et misit eum in carcerem, donec redderet debitum.

31. Videntes autem conservi ejus quæ fiebant, contristati sunt valde: et venerunt et narraverunt domino suo omnia quæ facta fuerant.

32. Tunc vocavit illum dominus suus, et ait illi: Serve nequam, omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me.

33. Nonne ergo oportuit et te misereri conservi tui, sicut et ego tui miserus sum?

34. Et iratus dominus ejus tradidit eum tortoribus, quoadusque redderet universum debitum.

35. Sic et Pater meus cælestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris.

CAPUT XIX.

4. Non legis: quia qui fecit hominem ab initio, masculum et feminam fecit eos? et dixit:

5. Propter hoc dimittet homo patrem et matrem, et adhærebit uxori suæ, et erunt duo in carne una.

6. Itaque jam non sunt duo, sed una caro. Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet.

8. Quoniam Moyses ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras; ab initio autem non fuit sic.

9. Dico autem vobis, quia quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, et aliam duxerit, mœchatur; et qui dimissam duxerit, mœchatur.

10. Si ita est causa hominis cum uxore, non expedit nubere.

11. Non omnes capiunt verbum illud, sed quibus datum est.

12. Sunt enim eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt; et sunt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus; et sunt eunuchi qui seipsos castraverunt propter regnum cælorum. Qui potest capere, capiat.

14. Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire; talium est enim regnum cælorum.

17. Quid me interrogas de bono? Unus est bonus,

Deus. Si autem vis ad vitam ingredi, serva mandata.

18. Non homicidium facies; non adulterabis; non facies furtum; non falsum testimonium dices;

19. Honora patrem tuum, et matrem tuam; et: Diliges proximum tuum sicut teipsum.

21. Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo; et veni, sequere me.

25. Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in regnum cælorum.

24. Et iterum dico vobis: Facilius est camelum per foramen acis transire, quam divitem intrare in regnum cælorum.

25. Apud homines hoc impossibile est; apud Deum autem omnia possibilia sunt.

28. Amen dico vobis, quòd vos qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis et vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel.

29. Et omnis qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet et vitam æternam possidebit.

30. Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi primi.

CAPUT XX.

1. Simile est regnum cælorum homini patrifamilias, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam.

2. Conventionem autem factâ cum operariis ex denario diurno, misit eos in vineam suam.

3. Et egressus circa horam tertiam, vidit alios stantes in foro otiosos.

4. Et dixit illis: Ite et vos in vineam meam, et quod justum fuerit dabo vobis.

5. Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam; et fecit similiter.

6. Circa undecimam verò exiit et invenit alios stantes, et dicit illis: Quid hic statis totâ die otiosi?

7. Dicunt ei: Quia nemo nos conduxit. Dicit illis: Ite et vos in vineam meam.

8. Cum serò autem factum esset, dicit dominus vineæ procuratori suo: Voca operarios, et redde illis mercedem, incipiens à novissimis usque ad primos.

9. Cum venissent ergo qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singulos denarios.

10. Venientes autem et primi, arbitrati sunt, quòd plus essent accepturi; acceperunt autem et ipsi singulos denarios.

11. Et accipientes murmurabant adversus patrifamilias.

12. Dicentes: Hi novissimi unâ horâ fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus diei, et æstus.

15. At ille respondens uni eorum dixit: Amice, non facio tibi injuriam; nonne ex denario convenisti mecum?

14. Tolle quod tuum est, et vade; volo autem et huic novissimo dare sicut et tibi.

15. Aut non licet mihi quod volo, facere? an oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?
16. Sic erant novissimi primi, et primi novissimi; multi enim sunt vocati, pauci vero electi.
18. Ecce ascendimus Jerosolymam, et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, et Scribis, et condemnabunt eum morte.
19. Et tradent eum gentibus ad illudendum, et flagellandum, et cruciandum, et tertia die resurget.
21. Quid vis?
22. Nescitis quid petatis. Potestis libere calicem, quem ego bibiturus sum?
23. Calicem quidem meum bibetis; sedere autem ad dextram meam vel sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à Patre meo.
25. Scitis quia principes gentium dominantur eorum; et qui majores sunt, potestatem exercent in eos.
26. Non ita erit inter vos; sed quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister:
27. Et qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus.
28. Sicut Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, et dare animam suam, redemptionem pro multis.
32. Quid vultis ut faciam vobis?

CAPUT XXI.

2. Ite in castellum quod contra vos est, et statim invenietis asinam alligatam, et pullum eum et; solve et adducite mihi:
3. Et si quis vobis aliquid dixerit, dicite quia Dominus his opus habet; et confestim dimittet eos.
13. Scriptum est: Domus mea domus orationis vocabitur; vos autem fecistis illam speluncam latronum.
16. Utique. Nunquam legis? Quia ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem?
19. Nunquam ex te fructus nascatur in sempternum.
21. Amen dico vobis, si habueritis fidem et non hesitaveritis, non solum de ficulnea facietis; sed et si monti huic dixeritis: Tolle, et jacta te in mare, fiet.
22. Et omnia quaecumque petieritis in oratione credentes, accipietis.
24. Interrogabo vos et ego unum sermonem; quem si dixeritis mihi, et ego vobis dicam in qua potestate hæc facio.
25. Baptismus Joannis unde erat? à cælo, an ex hominibus?
27. Nec ego dico vobis in qua potestate hæc facio.
28. Quid autem vobis videtur: Homo quidam habebat duos filios, et accedens ad primum, dixit: Filii, vade hodie, operare in vinea mea.
29. Ille autem respondens, ait: Nolo. Postea autem penitentia motus, abiit.
30. Accedens autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens ait: Eo, Domine, et non ivit.
31. Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Amen

- dico vobis, quia publicani et meretrices precedunt vos in regnum Dei.
52. Venit enim ad vos Joannes in via justitiæ, et non credidistis ei; publicani autem et meretrices crediderunt ei; vos autem videntes nec penitentiam habuistis postea, ut crederetis ei.
55. Aliam parabolam audite: Homo erexit paterfamilias qui plantavit vineam, et sepe circumdedit ei, et fodit in ea torcular, et edificavit turrim, et locavit eam agricolis, et peregrè profectus est.
54. Cùm autem tempus fructuum appropinquasset, misit servos suos ad agricolas, ut acciperent fructus ejus.
55. Et agricole apprehensis servis ejus, alium occiderunt, alium occiderunt, alium vero lapidaverunt.
56. Iterum misit alios servos plures prioribus, et fecerunt illis similiter.
57. Novissimè autem misit ad eos filium suum, dicens: Verebuntur filium meum.
58. Agricole autem videntes filium, dixerunt intra se: Ille est heres, venite, occidamus eum, et habebimus hereditatem ejus.
59. Et apprehensum eum ejecerunt extra vineam, et occiderunt.
40. Cùm ergo venerit dominus vineæ, quid faciet agricolis illis?
42. Nunquam legis? Lapidem quem reproboverunt edificantes, hic factus est in caput anguli: A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris?
45. Ideo dico vobis, quia auferetur à vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus.
44. Et qui ceciderit super lapidem istum, confringetur; super quem verò ceciderit, conteret eum.

CAPUT XXII.

2. Simile factum est regnum eorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo.
5. Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, et notebant venire.
4. Iterum misit alios servos, dicens: Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri mei et alia occisa sunt, et omnia parata: venite ad nuptias.
5. Illi autem neglexerunt; et abierunt, alius in vilam suam, alius verò ad negotiationem suam;
6. Reliqui verò tenerunt servos ejus, et contumeliosis affectis occiderunt.
7. Rex autem cùm audisset, iratus est: et missis exercitibus suis perdidit homicidas illos, et civitatem illorum succendit.
8. Tunc ait servis suis: Nuptiæ quidem paratæ sunt, sed qui invitati erant, non fuerunt digni.
9. Ite ergo ad exitus viarum, et quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias.
10. Et egressi servi ejus in vias, congregaverunt omnes quos invenerunt malos et bonos; et implete sunt nuptiæ discumbentium.
11. Intravit autem rex ut videret discumbentes, et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali;

12. Et ait illi: Amice, quomodo hæc intrasti non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit.
15. Tunc dixit rex ministris: Ligatis manibus et pedibus ejus, mitte eum in tenebras exteriores; ibi erit fletus, et stridor dentium.
14. Multi enim sunt vocati, pauci vero electi.
18. Quid me tentatis, hypocrite?
19. Osteadite mihi numisma censûs.
20. Cujus est imago hæc, et superscriptio?
21. Reddite ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari, et quæ sunt Dei, Deo.
29. Erratis, nescientes Scripturas, neque virtutem Dei.
50. In resurrectione enim, neque nubent, neque nubentur; sed erunt sicut angeli Dei in celo.
51. De resurrectione autem mortuorum non legitis quod dictum est à Deo dicente vobis:
52. Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob? Non est Deus mortuorum, sed viventium.
57. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et in tota animâ tuâ, et in tota mente tuâ.
58. Hoc est maximum et primum mandatum.
59. Secundum autem simile est huic: Diliges proximum tuum sicut teipsum.
40. In his duobus mandatis universa lex pendet, et prophete.
42. Quid vobis videtur de Christo? cuius filius est?
45. Quomodo ergo David in spiritu vocat eum Dominum, dicens:
44. Dixit Dominus Domino meo: Sede à dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum?
45. Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus est?

CAPUT XXIII.

2. Super cathedram Moysi sederunt Scribæ et Pharisei.
5. Omnia ergo quaecumque dixerint vobis, servate et facite; secundum opera verò eorum nolite facere, dicant enim, et non faciunt.
4. Alligant enim onera gravia, et importabilia, et imponunt in humeros hominum: digito autem suo nolunt ea movere.
5. Omnia verò opera sua faciunt ut videantur ab hominibus; dilatant enim phylacteria sua, et magnificant fibrias.
6. Amant autem primos recubitus in cenis, et primas cathedras in synagogis,
7. Et salutationes in foro, et vocari ab hominibus Rabbi.
8. Vos autem nolite vocari Rabbi; unus est enim Magister vester, omnes autem vos fratres estis.
9. Et patrem nolite vocare vobis super terram; unus est enim Pater vester, qui in cælis est.
10. Nec vocemini magistri; quia Magister vester unus est, Christus.
11. Qui major est vestrum, erit minister vester.
12. Qui autem se exaltaverit, humiliabitur; et qui se humiliaverit, exaltabitur.
13. Væ autem vobis, Scribæ et Pharisei hypocrite;

- quis clauditis regnum cælorum ante homines, vos enim non intratis, nec introeuntis sinitis intrare.
14. Væ vobis, Scribæ et Pharisei hypocrite: quia comeditis domos viduarum, orationes longas orantes; propter hoc amplius accipietis iudicium.
15. Væ vobis, Scribæ et Pharisei hypocrite: quia circuitis mare et aridam, ut faciatis unum pro-celyti; et cùm fueris factus, facitis eum filium gehennæ duplo quam vos.
16. Væ vobis, duces cæci, qui dicitis: Quicumque juraverit per templum, nihil est; qui autem juraverit in auro templi, debet.
17. Stulti et cæci; quid enim majus est, aurum, an templum, quod sanctificat aurum?
18. Et quicumque juraverit in altari, nihil est; quicumque autem juraverit in dono, quod est super illud, debet.
19. Cæci; quid enim majus est, donum an altare, quod sanctificat donum?
20. Qui ergo jurat in altari, jurat in eo, et in omnibus quæ super illud sunt.
21. Et quicumque juraverit in templo, jurat in illo, et in eo qui habitat in ipso.
22. Et qui jurat in celo, jurat in throno Dei, et in eo qui sedet super eum.
25. Væ vobis, Scribæ et Pharisei hypocrite, qui decimatis mentham, et anethum, et cymimum, et reliquistis quæ graviora sunt legis, iudicium, et misericordiam, et fidem. Hæc oportuit facere, et illa non committere.
24. Duces cæci, excolentes culicem, camelum autem glutientes.
25. Væ vobis, Scribæ et Pharisei hypocrite, quia mundatis quod deforis est callicis et paropisid; intus autem pleni estis rapina et immunditia.
26. Phariseæ cæce, munda prius quod intus est callicis et paropisid; et fiat id, quod deforis est, mundum.
27. Væ vobis, Scribæ et Pharisei hypocrite: quia similes estis sepulcris dealbatis, quæ à foris parent hominibus speciosa, intus verò plena sunt ossibus mortuorum, et omni spurcitiâ.
28. Sic et vos à foris quidem paratis hominibus justitiam; intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate.
29. Væ vobis, Scribæ et Pharisei hypocrite, qui edificatis sepulchra prophetarum, et ornatis monumenta iustorum.
30. Et dicitis: Si fuissemus in diebus patrum nostrorum, non essemus socii eorum in sanguine prophetarum.
31. Itaque testimonio estis vobismetipsis, quia filii estis eorum, qui prophetas occiderunt.
32. Et vos implete mensuram patrum vestrorum.
35. Serpentes, genimna viperarum, quomodo figletis à iudicio gehennæ?
34. Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas, et sapientes, et scribas, et eis illis occiditis, et crucifigitis,

et ex eis flagellabitur in synagogis vestris, et persecuemini de civitate in civitatem;

35. Ut veniat super vos omnis sanguis justus qui effusus est super terram, à sanguine Abel justus usque ad sanguinem Zachariae, filii Barachiae, quem occidistis inter templum et altare.

36. Amen dico vobis, venient haec omnia super generationem istam.

37. Jerusalem, Jerusalem, quae occidis prophetas, et lapidas eos qui ad te missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, et noluisti!

38. Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta.

39. Dico enim vobis, non me videbitis amodo, donec dicatis: Benedictus qui venit in nomine Domini.

CAPUT XXIV.

2. Videtis haec omnia? Amen dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapidem, qui non destruetur.

4. Videte ne quis vos seducat.

5. Multi enim venient in nomine meo, dicentes: Ego sum Christus; et multos seducunt.

6. Audituri enim estis praelia, et opiniones praeiorum. Videte ne turbemini; oportet enim haec fieri, sed nondum est finis.

7. Consurgat enim gens in gentem, et regnum in regnum, et erunt pestilentiae, et fames, et terrae motus pro loca.

8. Haec autem omnia initia sunt dolorum.

9. Tunc tradent vos in tribulationem, et occident vos, et eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum.

10. Et tunc scandalizabuntur multi, et invicem tradent, et odio habebunt invicem.

11. Et multi pseudoprophetae surgent, et seducunt multos.

12. Et quoniam abundavit iniquitas, refrigescet charitas multorum.

13. Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.

14. Et predicabitur hoc Evangelium regni in universo orbe, in testimonium omnibus gentibus; et tunc veniet consummatio.

15. Cum ergo videritis abominationem desolationis, quae dicta est à Daniele propheta, statim in loco sancto; qui legit, intelligat:

16. Tunc qui in Judaea sunt; fugiant ad montes:

17. Et qui in tecto, non descendant tollere aliquid de domo sua:

18. Et qui in agro, non revertatur tollere tunicam suam.

19. Vae autem pregnantibus et nutrientibus in illis diebus.

20. Orate autem ut non fiat fuga vestra in hieme, vel sabbato.

21. Erit enim tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi, usque modo, neque fiet.

22. Et nisi brevitati fuissent dies illi, non fieret ejus salva omnis caro; sed propter electos breviabuntur dies illi.

25. Tunc si quis vobis dixerit: Ecce hic est Christus, aut illic, nolite credere.

24. Surgent enim pseudochristi et pseudoprophetae; et dabunt signa magna et prodigia, ita ut in errorem inducantur (si fieri potest) etiam electi.

25. Ecce praedixi vobis.

26. Si ergo dixerint vobis: Ecce in deserto est, nolite exire; ecce in penetralibus, nolite credere.

27. Sicut enim fulgur exit ab Oriente, et paret usque in Occidentem, ita erit et adventus Filii hominis.

28. Ubiicumque fuerit corpus, illic congregabuntur et aquilae.

29. Statim autem post tribulationem dierum illorum, sol obscurabitur, et luna non dabit lumen suum, et stellae cadent de caelo, et virtutes caelorum commovebuntur;

30. Et tunc parebit signum Filii hominis in caelo, et tunc plangent omnes tribus terrae; et videbunt Filium hominis venientem in nubibus caeli cum virtute multa et majestate.

31. Et mittet angelos suos cum tuba et voce magna; et congregabunt electos ejus à quatuor ventis, à summis caelorum usque ad terminos eorum.

32. Ab arbore autem fic discite parabolam: cum jam ramius ejus tener fuerit, et folia nata, scitis quia prope est aestas:

35. Ita et vos cum videritis haec omnia, scitote quia prope est in januis.

34. Amen dico vobis, quia non praeteribit generatio haec, donec omnia haec fiant.

35. Caelum et terra transibunt, verba autem mea non praeteribunt.

36. De die autem illa et hora nemo scit, neque angeli caelorum, nisi solus Pater.

37. Sicut autem in diebus Noe, ita erit et adventus Filii hominis.

38. Sicut enim erant in diebus ante diluvium comedentes et bibentes, nubentes et nuptii tradentes, usque ad eum diem quo intravit Noe in arcam,

39. Et non cognoverunt donec venit diluvium, et tulit omnes: ita erit et adventus Filii hominis.

40. Tunc duo erunt in agro; unus assumetur, et unus relinquetur.

41. Duae molentes in mola; una assumetur, et una relinquetur.

42. Vigilate ergo, quia nescitis quà hora Dominus vester venturus sit.

43. Illud autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias quà hora fur venturus esset, vigilaret utique, et non sineret perfodi domum suam.

44. Ideò et vos estote parati; quia quae nescitis hora Filii hominis venturus est.

45. Quis, putas, est fidelis servus, et prudens, quem constituit dominus suus super familiam suam, ut det illis cibum in tempore?

46. Beatus ille servus, quem cum venerit dominus ejus, invenerit sic facientem.

47. Amen dico vobis quoniam super omnia bona sua constituet eum.

48. Si autem dixerit malus servus ille in corde suo? Moram facit dominus meus venire:

49. Et ceperit percutere conservos suos, manducet autem, et bibat cum ebriosus:

50. Veniet dominus servi illius, in die quà non sperat, et hora quà ignorat:

51. Et dividet eum, partemque ejus ponet cum hypocritis. Illic erit fletus, et stridor dentium.

CAPUT XXV.

1. Tunc simile erit regnum caelorum decem virginibus, quae accipientes lampades suas, exierunt obviam sponso et sponsae.

2. Quinque autem ex eis erant fatuae, et quinque prudentes:

3. Sed quinque fatuae, acceptis lampadibus, non sumpserunt oleum secum.

4. Prudentes verò acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus.

5. Moram autem faciente sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt.

6. Medià autem nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam ei.

7. Tunc surrexerunt omnes virgines illae, et ornaverunt lampades suas.

8. Fatuae autem sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostrae exstinguuntur.

9. Responderunt prudentes, dicentes: Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis.

10. Dum autem irent emere, venit sponsus: et quae paratae erant, intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est janua.

11. Novissimè verò veniunt et reliquae virgines, dicentes: Domine, Domine, aperi nobis.

12. At ille respondens ait: Amen dico vobis, nescio vos.

13. Vigilate itaque, quia nescitis diem, neque horam.

14. Sicut enim homo peregrè proficiscens, vocavit servos suos, et tradidit illis bona sua.

15. Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii verò unum, unicuique secundum propriam virtutem, et profectus est statim.

16. Abiit autem qui quinque talenta acceperat, et operatus est in eis, et lucratus est alia quinque.

17. Similiter, et qui duo acceperat, lucratus est alia duo.

18. Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terram, et abscondit pecuniam domini sui.

19. Post multum verò temporis venit dominus servorum illorum, et posuit rationem cum eis.

20. Et accedens qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens: Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum.

21. At illi dominus ejus: Euge, serve bone, et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium domini tui.

22. Accessit autem et qui duo talenta acceperat, et ait: Domine, duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo lucratus sum.

23. Ait illi dominus ejus: Euge, serve bone, et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium domini tui.

24. Accedens autem et qui unum talentum acceperat, ait: Domine, scio quia homo durus es, metis ubi non seminasti, et congregas ubi non sparsisti:

25. Et timens abii, et abscondi talentum tuum in terrà; ecce habes quod tuum est.

26. Respondens autem dominus ejus, dixit ei: Serve male, et piger, sciebas quia meto ubi non semino, et congrego ubi non sparsi:

27. Oportuit ergo te committere pecuniam meam numulariis, et veniens ego recepissem utique quod meum est cum usurà.

28. Tollite itaque ab eo talentum, et date ei qui habet decem talenta;

29. Omni enim habenti dabitur, et abundabit; ei autem qui non habet, et quod videtur habere, auferetur ab eo.

30. Et inutilem servum ejicite in tenebras exteriores; illic erit fletus, et stridor dentium.

31. Cum autem venerit Filius hominis in majestate sua, et omnes angeli cum eo, tunc sedebit super sedem majestatis suae.

32. Et congregabuntur ante eum omnes gentes, et separabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab haedis:

33. Et statuet oves quidem à dextris suis, haedos autem à sinistris.

34. Tunc dicit rex his qui à dextris ejus erunt: Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi.

35. Esurivi enim, et dedistis mihi manducare; sitiivi, et dedistis mihi bibere; hospes eram, et collegistis me:

36. Nudus, et cooperuistis me; infirmus, et visitastis me; in carcere eram, et venistis ad me.

37. Tunc respondebunt ei iusti, dicentes: Domine, quando te vidimus esurientem, et pavimus te; sitientem, et dedimus tibi potum?

38. Quando autem te vidimus hospitem, et collegimus te; aut nudum, et cooperuimus te?

39. Aut quando te vidimus infirmum, aut in carcere, et venimus ad te?

40. Et respondens rex, dicit illis: Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.

41. Tunc dicit et his qui à sinistris erunt. Discedite à me, maledicti, in ignem aeternum, qui paratus est diabolo, et angelis ejus.

42. Esurivi enim, et non dedistis mihi manducare; sitiivi, et non dedistis mihi potum:

43. Hospes eram, et non collegistis me: nudus, et

non cooperastis me; infirmus, et in carcere, et non visitastis me.

44. Tunc respondebunt ei, et ipsi, dicentes: Domine, quando te vidimus esurientem, aut sitiientem, aut hospitem, aut nudum, aut infirmum, aut in carcere, et non ministravimus tibi?

45. Tunc respondebit illis, dicens: Amen dico vobis: Quamdiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis.

46. Et ibunt hi in supplicium eternum, justi autem in vitam eternam.

CAPUT XXVI.

2. Feitis quia post biduum Pascha fiet, et Filius hominis tradetur ut crucifigatur.

10. Quid molesti estis huic mulieri? opus enim bonum operata est in me.

11. Nam semper pauperes habetis vobiscum; me autem non semper habetis.

12. Mittens enim hoc unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit.

13. Amen dico vobis, ubiqueque predicatum fuerit hoc Evangelium in toto mundo, dicatur, et quod haec fecit, in memoria ejus.

14. Ite in civitatem ad quemdam, et dicite ei: Magister dicit: Tempus meum propè est, apud te facio Pascha cum discipulis meis.

21. Amen dico vobis, quia unus vestrum me traditorus est.

25. Qui intingit mecum manum in paropside, hic me tradet.

24. Filius autem hominis vadit, sicut scriptum est de illo; et autem homini illi, per quem Filius hominis tradetur; bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille.

25. Tu dixisti.

26. Accipite, et comedite: hoc est corpus meum.

27. Bibite ex hoc omnes.

28. Ille est enim sanguis meus novi Testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

29. Dico autem vobis: non bibam amodo de hoc gestamine vitis, usque in diem illum cum illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei.

31. Omnes vos scandalum patiemini in me, in ista nocte. Scriptum est enim: Percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis.

32. Postquam autem resurrexero, praecedam vos in Galileam.

54. Amen dico tibi, quia in hac nocte, antequam gallus cantet, ter me negabis.

56. Sedete hic, donec vadam illuc, et orem.

58. Tristis est anima mea usque ad mortem; sustinete hic, et vigilate mecum.

59. Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste, verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.

40. Sic non potuistis una hora vigilare mecum?

41. Vigilate, et orate ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.

42. Pater mi, si non potest hic calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

43. Dormite jam, et requiescite: ecce appropinquantis hora, et Filius hominis tradetur in manus peccatorum.

46. Surgite, eamus: ecce appropinquantis qui me tradet.

50. Amice, ad quid venisti?

52. Convertite gladium tuum in locum suum: omnes enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt.

53. An putas quia non possum rogare Patrem meum, et exhibebit mihi modò plusquam duodecim legiones angelorum?

54. Quomodo ergo implebantur Scripturae, quia sic oportet fieri?

55. Tanquam ad hironem existis cum gladiis et fustibus comprehendere me; quotidie apud vos sedebam docens in templo, et non me tenuistis.

56. Hoc autem totum factum est ut adimplerentur Scripturae prophetarum.

64. Tu dixisti: verumtamen dico vobis, amodo videbitis Filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei et venientem in nubibus caeli.

CAPUT XXVII.

11. Tu dicis.

46. Eli, Eli, lamma sabachthani?

CAPUT XXVIII.

9. Avele.

10. Nolite timere, ille, nuntiate fratribus meis ut eant in Galileam, ibi me videbunt.

18. Data est mihi omnis potestas in caelo, et in terra.

19. Eantes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti:

20. Docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis. Et ecce vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi.

EX S. MARCO.

CAPUT PRIMUM.

15. Quoniam impletum est tempus, et appropinquantis regnum Dei: penitentemini, et credite Evangelio.

17. Venite post me, et faciam vos fieri pisces hominum.

25. Obmutescite, et exi de homine.

58. Eamus in proximos vicus et civitates, ut et ibi predicem: ad hoc enim veni.

41. Volo: Mundare.

44. Vide nemini dixeris: sed vade, ostende te principi sacerdotum, et offer pro euminatione tua, quae precepit Moyses in testimonium illis.

CAPUT II.

5. Fili, dimittantur tibi peccata tua.

8. Quid ista cogitatis in cordibus vestris?

9. Quid est facilius, dicere paralytico: Dimittantur tibi peccata; an dicere: Surge, tolle grabatum tuum, et ambula?

10. Ut autem sciatis, quia Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata.

11. Tibi dico: Surge, tolle grabatum tuum, et vade in domum tuam.

14. Sequere me.

17. Non necesse habent sani medico, sed qui malè habent: non enim veni vocare justos, sed peccatores.

19. Numquid possunt filii nuptiarum, quamdiu sponsus cum illis est, jejunare? Quanto tempore habent secum sponsum, non possunt jejunare.

20. Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus: et tunc jejunabunt in illis diebus.

21. Nemo assumentum panis rudis assuit vestimento veteri; alioquin auferet supplementum novum à veteri, et major scissura fit.

22. Et nemo mittit vinum novum in utres veteres: alioquin dirumpet vinum utres, et vinum effundetur, et utres peribunt; sed vinum novum in utres novos mitti debet.

25. Nunquam legis quid fecerit David, quando necessitatem habuit, et esurit ipse et qui cum eo erant?

26. Quomodo introivit in domum Dei sub Abiathar principe sacerdotum, et panes propositionis manducavit, quos non licebat manducare, nisi sacerdotibus, et dedit eis qui cum eo erant?

27. Sabbatum propter hominem factum est, et non homo propter sabbatum.

28. Itaque Dominus est Filius hominis etiam sabbati.

CAPUT III.

4. Licet sabbatis benè facere, an malè? animam salvam facere, an perdere?

5. Extendam manum tuam.

25. Quomodo potest Satanus Satanam ejicere?

24. Et si regnum in se dividatur, non potest regnum istud stare.

25. Et si domus super semetipsam disperditur, non potest domus illa stare.

26. Et si Satanus consurrexerit in semetipsum, disperditus est, et non poterit stare, sed finem habet.

27. Nemo potest vasa fortis ingressus in domum diripere, nisi prius fortem alliget, et tunc domum ejus diripiet.

29. Amen dico vobis, quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata, et blasphemie quibus blasphemaverint:

29. Qui autem blasphemaverit in Spiritum sanctum, non habebit remissionem in aeternum, sed reus erit aeterni dilecti.

55. Quae est mater mea, et fratres mei?

54. Ecce mater mea et fratres mei.

55. Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, et soror mea, et mater est.

CAPUT IV.

5. Audite: ecce exiit seminans ad seminandum.

4. Et dom seminat, aliud cecidit circa viam, et venerunt volucres caeli, et comederunt illud.

5. Aliud verò cecidit super petrosa, ubi non habuit terram multam; et statim exortum est, quoniam non habebat altitudinem terrae:

6. Et quando exortus est sol, exastuavit; et cò quòd non habebat radicem, exaruit.

7. Et aliud cecidit in spinas, et ascenderunt spinas, et suffocaverunt illud, et fructum non dedit.

8. Et aliud cecidit in terram bonam; et dabit fructum ascendentem, et crescentem, et afferetiat unum triginta, unum sexaginta, et unum centum.

9. Qui habet aures audiendi, audiat.

11. Vobis datum est nosse mysterium regni Dei; illis autem, qui foris sunt, in parabolis omnia fiunt:

12. Ut videntes videant, et non videant; et audientes audiant, et non intelligant; ne quando converterantur, et dimittantur eis peccata.

15. Nescitis parabolam hanc? et quomodo omnes parabolas cognoscetis?

14. Qui seminat, verbum seminat.

15. Illi autem sunt, qui circa viam, ubi seminatur verbum, et non audierint, confestim venit Satanus, et auferit verbum, quod seminatum est in cordibus eorum.

16. Et hi sunt similiter, qui super petrosa seminantur; qui cum audierint verbum, statim cum gaudio accipiunt illud:

17. Et non habent radicem in se, sed temporales sunt; deinde orta tribulatione et persecutione propter verbum, confestim scandalizantur.

18. Et alii sunt qui in spinis seminantur; hi sunt qui verbum audiunt.

19. Et zerae saeculi, et deceptio divitiarum, et circa reliqua concupiscentiae introeunt suffocant verbum, et sine fructu efficiunt.

20. Et hi sunt qui super terram bonam seminantur, qui audierint verbum, et suscipiunt et fructificant, unum triginta, unum sexaginta, et unum centum.

21. Numquid venit lucerna ut sub molle ponatur, aut sub lecto? nonne ut super candelabrum ponatur?

22. Non est enim aliquid absconditum, quod non manifestetur; nec factum est occultum, sed ut in palam veniat.

25. Si quis habet aures audiendi, audiat.

24. Videte quid audiat. In quò mensurà mensi fueritis, remetietur vobis, et adjicietur vobis.

25. Qui enim habet, dabitur illi, et qui non habet, etiam quod habet auferetur ab eo.

26. Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo jaciat semenem in terram.

27. Et dormiat, et exurgat nocte et die, et semen germinet, et increpescat dum nescit ille.